

En TEKST fra www.dreieskiva.com - Roald's rom i rommet.

Oversikt over profeten Amos og hans budskap

Roald Kvam © 2008

1. Bakgrunn.

- Hyrde frå Tekoa, ein liten by sør for Betlehem.
- Gjette sauene som skulle ofrast ved templet Þ vel ansett gjetar.
- Dyrka morbærfikener Þ truleg velståande.

2. Kall.

- Am 7, 14-15: 1, 1.

3. Tid.

- Truleg kring 760 f.Kr («jordskjelvet»: Am 1, 1 jfr Sak 14, 5).

4. Stad.

- Nordriket Israel. Han dreg altså over grensa frå Juda.
- Muleg han stod fram på dei heilage stadene og i hovudstaden (Am 1: 4, 4).

5. Situasjon.

- Jeroboam II er konge og tida er gunstig både politisk og økonomisk.
- Ytre sett opplever Nordriket si beste tid. Bak ein fin fasade er det åndeleg mørke.

1. Dei rike utnytter dei fattige.
2. Rettsvesenet er korrupt.
3. Seksuell utskeiingar høyrer med i gudstenesta.

6. Bodskapen.

a) Der og då.

- Amos er domsprofet. Hans bodskap er *Guds rettferd* kontra uretten i folkets liv.

Religiøst forfall (Am 5, 23-27).

Moralsk forfall (Am 2, 7-8: 6, 4-6).

Sosialt forfall (Am 3, 10: 5, 10-12: 6, 4).

- *Israels utvelging* til Herrens folk (Am 5, 18: 3, 2).
- Folket bøyer seg ikkje for profetrøysta, men søker knebla den (Am 7, 10-13).

b) Her og nå.

- Amos er framleis svært aktuell:
  - Økonomisk utbytting av dei fattige.
  - Korrump rettsvesen som tek parti med dei rike.
  - Seksuell utskeiingar.
  - Gudsteneste utan kraft avdi den dekker over synd i staden for å avsløre

den.

Bruker vi Guds kall og utvelgning til å dekkja over synd, slå oss til ro med ein praksis som er i strid med Guds Ord?

7. Boka.

1-2: Åtte domsutsagn.

3-6: Domsord mot Israel.

7,1-9,4: Fem syner om dommen.

9,5-15: Avslutting.

8. Til teksten.

1-2: Åtte domsutsagn.

Domsutsagn	Adressat	Forhold til Israel
1, 3-5	Damskus, Syria	
1, 6-8	Gasa, Filistarane	Folk som Israel ikkje har noke med
1, 9-10	Tyrus, Fønikia	
1, 11-12	Edom	
1, 13-15	Ammonittane	Folk som Israel har slektskap med
2, 1-3	Moabittane	
2, 4-5	Juda	Folk som ligger Israel svært nærme
2, 6ff	Israel	

Formel for domsorda:

- 1) Innleiingsformel: "Så seier Herren..."
- 2) Grunngeving for domen.
- 3) Skildring av domen.

Herren, Herren er Gud:

- 1) Gud er Gud for alle, ikkje berre Israel.
- 2) Alle folk står ansvarlege for Gud og vert kalla til reknskap for syndene sine.
- 3) Gud gjer ikkje forskjell på folk. Utvalgt betyr ikkje ansvarsfri.

3-6: Domsord mot Israel.

3, 1ff: Høyr dette ordet...

4, 1ff: Høyr dette ordet...

5, 1ff: Høyr dette ordet...

7, 1-9, 4: Fem syner om dommen.

1) 7, 1-3

2) 7, 4-6

- 3) 7, 7-9
- 4) 8, 1-3
- 5) 9, 1-4

